

Talousarvio vuodelle 2026

Talous- ja toimintasuunnitelma 2026—2028

KAINUUN LIITTO

Maakuntavaltuusto 8.12.2025
Maakuntahallitus 10.11.2025

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
kirjaamo@kainuunliitto.fi
Kuva:

C:26
ISBN 978-952-7447-15-4 (painettu)
ISBN 978-952-7447-16-1 (verkkojulkaisu)
ISSN-L 2323-7546
ISSN 2323-7546 (painettu)
ISSN 2323-7554 (verkkojulkaisu)
Kajaani 2025

1 Maakuntajohtajan katsaus.....	4
2 Yleisperustelut	6
2.1 Toimintaympäristö	6
2.2 Suunnittelukauden uudistukset (v. 2026–2028)	7
2.3 Taloudelliset lähtökohdat	8
2.4 Kainuun liiton missio, visio, arvot ja strategiset tavoitteet	8
2.5 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	10
3 Talousarvio vuodelle 2026	13
3.1 Tehtävät ja toiminnan painopisteet sekä mittarit 2025	14
3.1.1 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue.....	14
3.1.2 Alueidenkäytön vastuualue	18
3.1.3 Hallintopalvelujen vastuualue.....	19
3.1.4 Viestintä, markkinointi ja mainetyö	21
3.1.5 Edunajaminen ja yhteistyö	22
3.1.6 Kansainvälinen toiminta	26
3.1.7 Hankkeet	31
4 Talousarviotaulukot	33
4.1 Tuloslaskelma	33
4.2 Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2026	33
4.3 Tuloslaskelmat vastuualueittain	34
4.4 Rahoituslaskelma	36
5 Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2026.....	37
6 Talous- ja toimintasuunnitelmavuodet 2027–2028	39

1 Maakuntajohtajan katsaus

Globaali tilannekuva ja politiikka vaikuttavat Kainuun tuleviin näkymiin. Erityisesti kireänä jatkuva turvallisuustilanne sekä maailmanlaajuisten kauppasuhteiden kiristymisen vaikuttavat kainuulaisten yritysten vientimahdollisuuksiin sekä esimerkiksi EU-rahoituksen painotuksiin.

Euroopan unioni painottaa politiikassaan vuosina 2024–2029 muun muassa vihreää ja digitaalista siirtymää, EU:n kilpailukyvyyn vahvistamista sekä Euroopan turvallisuuden ja puolustuksen vahvistamista. Valitut painopisteet näkyvät Euroopan komission esityksessä uudeksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi vuodesta 2028 eteenpäin. Vaikuttaminen rahoituskehikseen on yksi tärkeimmistä Kainuun liiton edunajamisen tavoitteista vuoden 2026 aikana.

EU-vaikuttamista tehdään yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa. Lisäksi itärajaa koskevaa EU-vaikuttamista tehdään koko itärajan alueen maakuntien kanssa aina Lapista Kymenlaaksoon saakka. Suuralueyhteistyön osalta olennaista on myös kansallinen vaikuttaminen itäisen ja pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpanoon.

Toimintavuosi 2026 on kansallisessa politiikassa istuvan hallituksen viimeinen kokonainen vuosi hallitusvastuussa ennen kevään 2027 eduskuntavaaleja. Tämän vuoksi kansallisessa vaikuttamisessa korostuu hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu. Kainuun osalta tärkeimpiä tavoitteita seuraavaan hallitusohjelmaan lienevät energiainfrastruktuurin vahvistaminen, investointien saamisen edellytysten parantaminen koko maakunnan alueella, saavutettavuuden edistäminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden vahvistaminen.

Kuluvan hallituskauden merkittävimpiä ja Kainuun kannalta myönteisiä päätöksiä ovat olleet LUMI-tekoälytehtaan rahoitukseen sitoutuminen, joka on yksi Euroopan unionin ensimmäisistä tekoälytehtaista. Kainuulle myönteisiin hallituskauden päätöksiin lukeutuvat myös sähköön kantaverkkojen kehittäminen energiaintensiivisten investointien mahdollistamiseksi sekä Kajaanin lentojen turvaaminen alkuvuoteen 2028 saakka.

Huolimatta hallituksen hyvistä linjauksista sähköön kantaverkot muodostavat edelleen Kainuussa pullonkauloja investointien saamiseksi maakuntaan niin energiantuotanto- kuin sähköä kuluttaville investoinneille. Julkisen talouden tilanne aiheuttaa riskejä myös uusille talouden sopeuttamispäätöksille, jotka voivat näkyä myös Kainuussa esimerkiksi yritystukien tai kuntien valtionosuuksien heikentymisenä. Toimintavuoteen 2026 liittyy myös merkittävä riski EU:n aluekehitysrahoituksen vähenemisestä, mikäli koheesiopolitiikan välitarkastelu keskittää Kainuulle jo allokoituja varoja muun Suomen puolustusteollisuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden hankkeisiin.

Kainuu pääsee aloittamaan toimintavuoden 2026 myönteisistä talouden lähtökohdista. Markkinaympäristön epävarmuus, kansainvälisen kaupan turbulenssi ja pitkään jatkunut laskusuhdanne on näkynyt myös Kainuun kärkitoimialoilla. Käännös on kuitenkin tapahtunut ja Kainuun kärkitoimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on lähtenyt kasvuun. Kärkitoimialoista kaivannaisala ja kemianteollisuus on kasvattanut liikevaihtoaan joka vuosi 2020-luvulla. Toimintavuonna 2026 sitä rasittavat kuitenkin rajusti kasvava verorasitus kaivosten sähköveron ja kaivosmineraaliveron nousun myötä.

Kainuun liitto kehittää jatkossakin maakuntaa ja omaa toimintaansa maakunnan liiton päättäjien linjaamalla tavalla. Yhteistyön kehittäminen entisestään omistajakuntien kanssa korostuu myös vuonna 2026. Kainuun liiton tärkein pääoma on sen osaava henkilöstö. Siksi yksi tärkeimpiä

tavoitteita uudelle toimintavuodelle on ylläpitää ja vahvistaa henkilöstön motivaatiota ja työssä jaksamista.

Kainuun liitto tekee parhaansa, että maakunnan kehitys jatkuu myönteisenä ja maakunnan vetovoimainen mielikuva vahvistuu myös tulevina vuosina.

Riikka Pirkkalainen

Maakuntajohtaja

2 Yleisperustelut

2.1 Toimintaympäristö

Tulomuutto Kainuuseen on kasvanut ja Kainuusta on tullut muuttovoittomaakunta. Useimmat Kainuun kunnista ovat saaneet muuttovoittoa, joka johtuu ennen kaikkea maahanmuutosta.

Muuttovoiton määrä ei ole riittänyt kääntämään väestökehityksen suuntaa ikärakenteesta johtuvan syntyvyyttä korkeamman kuolleisuuden vuoksi. Monipaikkaisuus ja kasvavat matkailijamäärät ovat kuitenkin lieventäneet vähenevän pysyvän asutuksen haitallisia vaikutuksia. Kainuu on kansainvälistynyt: maahanmuuttajataustaisten asukkaiden, kansainvälisten osaajien, opiskelijoiden, investointien ja kansainvälisten matkailijoiden määrä on kasvanut. Kainuussa aluetalouden kasvuvauhti on ollut kaikista maakunnista nopeinta kymmenen vuoden ajan. Kainuun aluetalous on kasvanut erityisesti kärkitoimialojen (kaivannaisala ja kemianteollisuus, teknologiateollisuus, matkailu ja biotalous) vetämänä. Toimialojen laaja-alaisuus on tuonut vahvaa ja kriisinkestävää kasvua. Viimeisimpänä datakeskustoimiala on kehittynyt voimakkaasti. Myös vihreän siirtymän energiainvestointeja on toteutunut ja tulossa paljon. Kasvava aluetalous ja uudet investoinnit samanaikaisten yrittäjien ja julkisen sektorin työntekijöiden suurien eläköitysmäärien kanssa ovat lisänneet osaajatarvetta.

Uusiutuvan energian saatavuus, Kainuun saavutettavuus ja osaava työvoima ovat avaintekijöitä investointien realisoitumiselle ja aluetalouden kasvun jatkumiselle. Samalla on huomioitava elinkeinojen kestävä kasvu ja ympäristövastuullisuus sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä vähähiiliseen kiertotalouteen siirtyminen.

Kainuussa on positiiviset näkymät. Elinvoimaisuus on vahvistunut ja on yhä vahvistumassa.

Alueen sisäinen polarisaatio sekä Kehys-Kainuun ja raja-alueiden heikommat tulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin huolenaiheina. Autioituva ja asumaton itäraja on myös turvallisuusriski.

Kainuun aluerakenteen runko muodostuu kilpailukykyisestä maakuntakeskuksesta Kajaanista, jota vahvistaa tiivis yhteistyö Sotkamo-Vuokatti-Paltamo-alueen kanssa, vahvoina kaupunkimaisina palvelu- ja työpaikkakeskittyminä toimivista Kuhmon ja Suomussalmen keskustaajamista sekä nykyisten kuntakeskusten (Hyrnsalmi, Puolanka ja Ristijärvi) muodostamista palvelu- ja työssäkäyntikeskuksista. Keskusten verkostoon kytkeytyy monimuotoinen elinvoimainen maa-seutu ja kyläverkosto.

Tutustu Kainuun tilanne- ja kehityskuvaan tarkemmin täällä: Kainuun-tilanne-ja-kehityskuva keväällä 2025 (pdf).

2.2 Suunnittelukauden uudistukset (v. 2026–2028)

Kainuun liitto on Kainuun kuntien muodostama lakisääteinen kuntayhtymä. Toimintaan suoraan vaikuttavat muutokset ja muutospaineet tulevat jäsenkuntien päätöksistä, lainsäädännön muutoksista sekä valtakunnallisista ja EU:n politiikkalinjauksista. Toimintavuosien 2026–2028 aikana merkittävin uudistus tulee olemaan Kainuun uusi maakuntasuunnitelma ja -ohjelma, joista maakuntavaltuusto tekee päätökset vuoden 2025 loppuun mennessä. Lisäksi Euroopan unionin uuden monivuotisen rahoituskehityksen kausi alkaa vuonna 2028. Suomen kansallisessa politiikassa suunnittelukauden merkittävin muutosvaihe liittyy kevään 2027 eduskuntavaaleihin.

Euroopan unionin politiikassa valmistellaan koko toimintavuoden 2026 ajan uutta monivuotista rahoituskehystä, jonka odotetaan käynnistyvän vuonna 2028. Euroopan komission pohjaesityksen mukaisesti uudella rahoituskaudella pyritään vahvistamaan EU:n kilpailukykyä, suveriniteettiä ja selviytymiskykyä. Rahoitusmekanismien ja EU:n budjettirakenteen uudistuksilla pyritään vastaamaan geopoliittiseen epävarmuuteen, vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja laajentuvan unionin tarpeisiin.

Vuoden 2026 osalta EU-rahoituksen painopisteet muuttuvat Kainuussa ja koko Suomessa perustuen kuluvan monivuotisen rahoituskehityksen (2021–2027) väliarviointiin. EU:n aluekehitysvaroja kohdennetaan uusiin painopisteisiin, joista Suomi on valinnut puolustusteollisuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden. Tämä vaikuttaa sekä aiemmin päätettyihin EU-varojen allokaatioon että rahoituksen saamisen mahdollisuuksiin Kainuussa.

Vuoden 2026 alussa aloittavat uudet elinvoimakeskukset sekä valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto, joiden organisoituminen on valmisteltu osana valtion aluehallintouudistusta. Kainuun ELY-keskus lakkautuu ja sen toiminnot siirtyvät pääosin osaksi Pohjois-Suomen elinvoimakeskusta (toimialue Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa). Lupa- ja valvontavirastoon siirtyy lähinnä Kainuun ELY-keskuksen ympäristön-, vesien- ja luonnonsuojeluun liittyvät lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät sekä esimerkiksi ympäristövaikutusten arvioinnin ja alueidenkäytön viranomaistehtävät. Aluehallintouudistuksessa myös aluehallintovirastot häviävät ja esimerkiksi Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on vuoden 2026 alusta alkaen osa Lupa- ja valvontavirastoa.

Vuoden 2027 eduskuntavaalien tuomaa muutosta Kainuun kehittämisen toimintaympäristöön on mahdotonta vielä arvioida. On joka tapauksessa selvää, että seuraavan hallitusohjelman painotukset sähköisen kantaverkon kehittämiseksi, saavutettavuuden vahvistamiseksi ja myös uusiutuvan energian tuotannon mahdollistamisen sekä luonnonvarojen hyödyntämisen suhteen ovat Kainuulle ratkaisevan tärkeitä.

Kainuun kuntien linjaamat painopisteet määrittävät Kainuun liiton toiminnan myös vuonna 2026. Vuoden 2025 loppuun mennessä hyväksyttävä maakuntasuunnitelma ja -ohjelma muodostavat puitteen maakunnan kehittämiselle ja maakuntasuunnitelma myös maakunnan uudistamiselle. Kainuun kehittäminen nojaa maakuntasuunnitelmassa ja -ohjelmassa päätettyihin arvoihin: positiivisuus, koko Kainuun huomioiminen, yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys.

Kuva 1. Kainuu ja Eurooppa

2.3 Taloudelliset lähtökohdat

Talousarvion 2026 laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien maksuosuudet nousevat talousraamaneuvottelun mukaisesti 2 prosenttia vuoden 2025 maksuosuuksiin verrattuna. Kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 722 852 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien asukasluvun perusteella.

Tämän lisäksi Kainuun kuntien ja Kainuun liiton talousraamaneuvottelussa syksyllä 2024 on sovittu, että Kainuun liitto hallinnoi edelleen Kainuun kuntien (pois lukien Kajaani) ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssia. Asiasta on neuvoteltu kuntien kanssa jo vuodelle 2023 ja kustannusten jakoon liittyen on laadittu erillissopimus. Kustannukset ovat 80 000 euroa/vuosi ja summa tarkennetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuodelle 2026 tähän varataan 80 000 euroa.

Kainuun liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat hyvät.

2.4 Kainuun liiton missio, visio, arvot ja strategiset tavoitteet

Kainuun liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden toimintaympäristön, elinkeinojen ja palveluiden kehittäjänä. Kainuun liitto edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa ja ajaa maakunnan asukkaiden ja kuntien etuja.

Missio

Vuonna 2015 jäsenkuntien tekemällä perussopimuksella määritellään Kainuun liiton missioksi edistää kainuulaisten hyvinvointia sekä alueensa kestäväää kehittymistä. Kainuun liitto valvoo kuntalaisten ja kuntien etuja. Kainuun liiton tulee huolehtia maakunnan positiivisesta tunnetavuudesta sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Kainuun liiton tehtävä on edistää maakunnan etua Euroopan politiikan tasolla ja kansainvälissä yhteyksissä.

Kainuun liiton perustehtäviä perussopimuksessa ovat toimia Kainuussa aluekehitys- ja suunnitteluviranomaisena. Lakisääteisyys muodostaa perustan liiton tehtävälle, mutta alueen kehittämis-, yhteistyö- ja edunvalvontatehtävä ovat alueen yhteisestä tahdosta lähteviä.

Kainuun liiton visio

Kainuun liiton visiona on olla arvostettu ja tulokellinen Kainuun kehittäjä ja haluttu yhteistyökumppani.

Kainuu 2045 visio

Kainuu 2045 visio määritellään uudesta maakuntasuunnitelmasta päätettäessä. Maakuntahallituksen luonnoksessa esitetään visioksi: ”Innovatiivisessa muuttovoiton ja monipaikkaisuuden Kainuussa on vapaus ja mahdollisuudet luonnonläheiseen merkitykselliseen elämään.”

Visio pyritään saavuttamaan toteuttamalla seuraavat tiivistetyt tavoitteet:

- Muuttovoitto ja nuorten ikäluokkien sukupuolijakauman tasapainottaminen.
- Veto- ja pitovoima vahvistuvat.
- Matkailu ja monipaikkainen asuminen kasvavat ja tuovat lisää viipymiä Kainuuseen
- Luonnonläheisyys edellyttää ilmasto- ja ympäristövastuullisuuden toteutumista ja merkityksellisyys elinvoimaisia ja avoimia merkitysyhteisöjä, jotka koostuvat hyvinvoivista yksilöistä ja perheistä sekä elinvoimaisista työ- ja opiskelupaikoista, yrityksistä, julkisesta sektorista, kunnista ja järjestöistä. Kainuulaisiin merkitysyhteisöihin on helppo tulla ja kiinnittyä. Kaikki tuntevat itsensä tervetulleiksi ja olonsa turvalliseksi.
- Vähenevän ja ikääntyvän väestökehityksen olosuhteissa Kainuussa onnistutaan hyvällä yhteistyöllä luomaan kestäviä ihmisten ja luonnon hyvinvointia vahvistavia älykkäitä ratkaisuja, toimintamalleja ja palveluja.
- Kainuu on elinvoimainen maakunta, jonka kokonaisturvallisuus on korkealla tasolla. Näitä kehitetään laajalla yhteistyöllä ja ennakoivalla toiminnalla.
- Kainuussa on elinvoimainen, aluetaloudellista hyötyä, työntuottavuutta ja investointeja sekä yrityksiä ja liiketoimintaa tuottava tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan ja koulutuksen ekosysteemi.

Toimintaa ohjaavat arvot

Kainuun maakuntasuunnitelman ja -ohjelman toteutusta ohjaavat arvot ovat positiivisuus, koko Kainuun huomioiminen, yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys. Arvot ohjaavat Kainuun kehittämistä ja Kainuun liiton toimintaa.

Lisäksi Kainuun liiton oman toiminnan arvoiksi on määritelty yhteisöllisyys ja toisten tukeminen, positiivisuus ja luottamus ja ennakoiva asiantuntijuus.

Maakuntaohjelman tavoitteet

Kainuun maakuntaohjelma on Kainuun liiton oman toiminnan strateginen kehys, toiminnan linjausten perusta ja se antaa liiton aluekehitystoiminnalle tavoitteet.

Maakuntaohjelma ohjaa lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan toimeenpanosta (756/2021/27 §) mukaan eri viranomaisten toimintaa: ”Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen. Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista

suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella.”

Kainuun uudesta maakuntaohjelmasta päättää maakuntavaltuusto vuoden 2025 loppuun mennessä. Maakuntahallituksen esityksessä maakuntaohjelmaksi on kolme tavoitteellista kehittämisteemaa:

1. hyvinvoiva ja tasa-arvoinen Kainuu,
2. osaava ja ilmastoviisas kestävä kasvun ja kansainvälistymisen Kainuu sekä
3. turvallinen, saavutettava ja vetovoimainen Kainuu.

Riskien arviointi tavoitteiden asettamisessa

Taloussuunnitteluprosessi tulee kytkeä osaksi riskienarviointia. Talousarvion laadinnan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa kuntayhtymän tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavien tapahtumien tunnistamisen ja arvioinnin tulee siten olla osa tavoitteiden asettamista. Tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toteutettavat toimenpiteet, joiden tuloksellisuutta hallituksen tulee seurata ja arvioida luotettavaan tietoon perustuen riittävän ajantasaisesti.

Kainuun liitto on tehnyt hallintoviranomaisen ohjeistuksen mukaisesti välittävän viranomaisen tehtäviin liittyvän riskiarvioinnin ja sen mukainen riskien realisoitumisen estäminen huomioidaan Kainuun liiton välittävän viranomaisen toiminnassa.

Maakuntahallitus on valtuuttanut liiton viraston hankkimaan Kainuun liiton toimintaa koskevan kokonaisvaltaisen riskien arvioinnin. Arviointi tehdään toimintavuonna 2026.

2.5 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 13 luvun 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi eli suunnitelmakaudeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa hyväksytään kuntayhtymän toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvion ja -suunnitelman tulee turvata edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen sen strategian mukaisesti. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kainuun liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelman osalta on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset painopisteet sekä niiden toteuttamiseksi eri vastuualueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvion rakenne

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat tulot ja menot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosasta ilmenee koko Kainuun liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosassa on esitetty vastuualueiden: Elinkeinot ja aluekehitys, Alueidenkäyttö ja Hallintopalvelut käyttötalouden lisäksi Luottamushenkilöhallinnon, Projektien ja Teknisen tuen tuloslaskelmat.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Esitetty vähäinen käyttöomaisuuden osto, joka sisältää pienempiä laitteistoja ja muuta toimiston tarvitsemaa teknistä kalustoa, hankitaan käyttötaloudella. Näin ollen talousarvio ei sisällä erillistä investointiosaa.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla perussopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään luvussa 4.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Talousarvion tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitova on koko liiton määrärahan menojen ja tulojen erotus eli toimintakate sekä vuosikate ja yli/alijäämä.

Talousarvion maakuntahallitusta sitova taso on käyttötalousosan toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate vastuualueittain.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, maakuntahallitukselle kuukausittain raportoitavilla talouskatsauksilla ja johtoryhmän kokouksissa.

Tilivelvolliset

Vastuualuejohtajat ja maakuntajohtaja ovat tilivelvollisia ja vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

3 Talousarvio vuodelle 2026

Vuoden 2026 kuntien jäsenmaksusuudet ovat yhteensä 2 722 852 euroa.

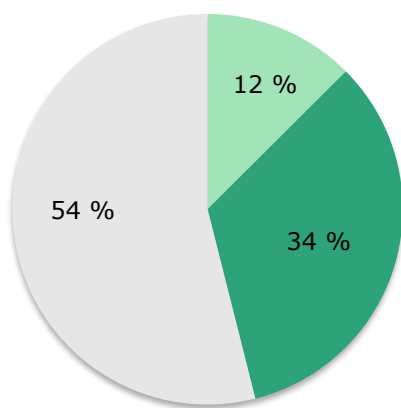
Tämän lisäksi talousarvio sisältää 80 000 euron määrärahavarauksen Kainuun kuntien (pois luki Kajaani) ja Kainuun liiton yhteisestä ICT-henkilöresurssista sekä arviot Kainuun liiton omien projektien tuloista.

Vuoden 2026 talousarvion toimintatuotot ovat yhteensä 3 432 802 euroa ja toimintakulut ovat yhteensä 3 431 035 euroa. Toimintatuottojen ja -kulujen muodostama toimintakate on 1 767 euroa.

Vuonna 2026 perussopimuksen mukaiset peruspääoman korot jäsenkunnille ovat 10 630 euroa, minkä jälkeen vuosikate on -8 863 euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostuu -8 863 euroa ja se katetaan edellisten vuosien ylijäämällä.

Käyttötalouden yhteenveto

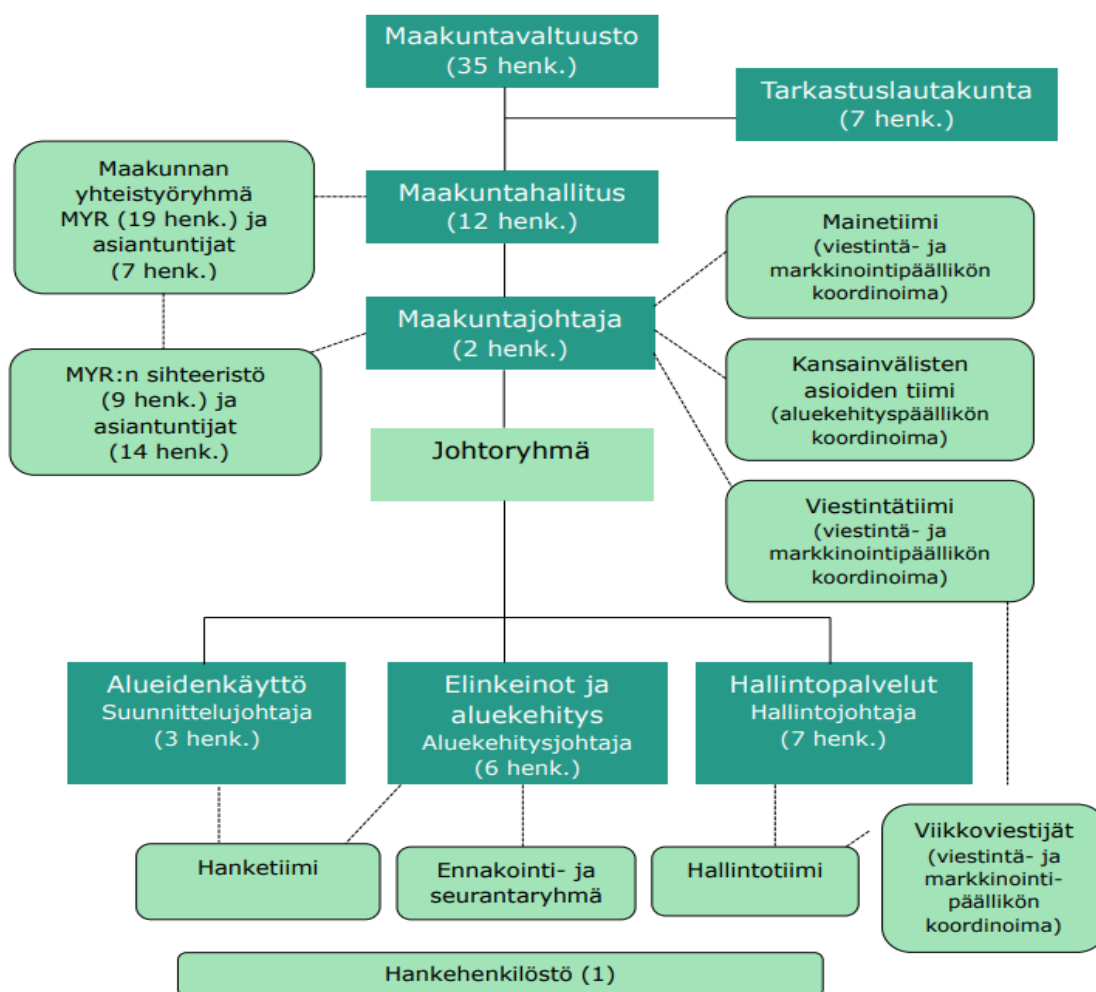
Menot vastualueittain

■ Alueidenkäyttö ■ Elinkeinot ja aluekehitys ■ Hallintopalvelut

Kuva 2. Menot vastualueittain, %

Kainuun liiton organisaatiokaavio

Kuva 3. Kainuun liiton organisaatiokaavio

3.1 Tehtävät ja toiminnan painopisteet sekä mittarit 2025

3.1.1 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen perustehtävää määrittää aluekehityslainsäädäntö ja perustehtäviä ovat maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman laatiminen sekä niiden toteuttamisen koordinointi sekä seuranta ja ennakointi. Vastuualueen tehtäviin kuuluu laatia maakuntaohjelman toimeenpanon suunnitelma (TOPSU) sekä toimeenpanon seurantaraportti, jonka maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) hyväksyy. Liiton tulee koordinoita valmistautumista vuosittaiseen valtioneuvoston kanssa käytäviin aluekehityskeskusteluihin. Toimintaympäristön muutosten ennakointi, arviointi ja seuranta eli ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen on aluekehittämisen ja tiedolla johtamisen perusta ja sen myötä elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä. Aluekehityslakiin perustuvat myös kansallisen ja EU:n alue- ja koheesiopolitiikan suunnittelu, toteuttamisen koordinointi sekä EAKR-, JTF- kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävän viranomaisen tehtävät Kainuussa. Näistä tehtävistä liitossa vastaa elinkeinot ja aluekehitys -

vastuualueen henkilöstö. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja alueiden välisestä yhteistyöstä EU:n alueella ja NSPA-verkostossa (Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoiset harvaan asutut alueet).

Maakuntaohjelmaa toteutetaan 1) rahoittamalla ohjelman mukaisia vaikuttavia, EU-osarahoitettavia ja kansallisesti rahoitettuja hankkeita, 2) toteuttamalla hankkeita itse tai osallistumalla toteuttajakumppanina niihin 3) toteuttamalla Kainuun omia ja yhdessä muiden alueiden kanssa tehtäviä edunajamistoimenpiteitä sekä 4) tukemalla maakunnallisesti merkittäviä, eri osapuolten yhteistyöhön perustuvia hankkeita ja AV-hankkeita Tulevaisuusrahasto rahoituksella.

Alueelle kohdennettujen rakennerahastovarojen tuen myöntämisen ohella edistetään EU:n erilisohjelmien (erityisesti Horisontti Eurooppa) rahoitusten saamista Kainuuseen. Kainuun liitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmässä (MYR) ja sen sihteeristössä (MYRS) käsiteltävien asioiden valmistelusta ja ryhmien asianmukaisesta toiminnasta. Kyseisten ryhmien toiminnan kautta muiden rahoitusinstrumenttien yhteensovittaminen, rahoittajien yhteistyö ja edunvalvonta rahoituskysymyksissä toimii joustavasti.

Maakunnallista elinkeinopolitiikkaa toteutetaan sidosryhmäyhteistyönä. Vuorovaikutusta kuntien elinkeinotoiminnan, yritysten ja kolmannen sektorin kesken tiivistetään. Keskeisiä vuorovaikutusfoorumeita ovat Kainuun liiton koordinoimat kärkitoimialojen (kaivannaisala, matkailu, teknologiateollisuus sekä metsäklusteri) klusteriryhmät, osaamisen ja ennakkoinnin, (joihin koulutusasiain neuvottelukunta ja ennakkointi- ja seurantaryhmä erityisesti keskittyvät) asiantuntijaryhmät, ilmasto- ja ympäristöasiain neuvottelukunta sekä Kainuun yrittäjien koordinoima Business Kainuu -verkosto. Uusia yhteistyöryhmiä ovat datakeskustoimialan yhteistyöryhmä ja maakuntahallituksen perustama Kainuun hyvinvointialan maakunnallinen yhteistyöryhmä. Kuntakierroksilla ja kuntajohtaja-kokouksissa käsitellään kuntien, Kainuun liiton, vuoden 2026 alusta Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen, Kainuun ja Koillismaan työllisyysalueen elinkeinopolitiikan linjauksia, yhteistyön kehittämistarpeita sekä erilaisia ajankohtaisia asioita. Kainuu on mukana työ- ja elinkeinoministeriön Datatalouden kasvuohjelmassa toteuttaen yhtä sen kolmesta pilotista.

Maakuntaohjelmassa 2022–2025 ja edelleen uuden maakuntaohjelman vuosille 2026–2029, maakunnan kärkitoimialojen rinnalle erityisten kehittämistoimenpiteiden kohteeksi on nostettu sosiaali- ja terveysala sekä sen kehittäminen. Maakuntaohjelma 2026–2029 sisältää myös uudistetun Kainuun älykkään erikoistumisen strategian, joka ohjaa EU:n alue- ja rakennepolitiikan (AURA) -ohjelman hankkeiden rahoitusta erityisesti tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton rahoitusta.

Hyvinvointialueen koordinoimaksi siirtynyt alueellinen nuorisovaltuusto (AINu) toimii edelleen Kainuun liiton vapaaehtoisena vaikuttamiselimenä. Myös sitä kautta tullaan hakemaan nuorten näkemystä ja osallisuutta alueen kehittämiseen.

Elinkeinojen ja aluekehittämisen toiminnasta tiedotetaan maakunnan sisällä ja ulkopuolelle aktiivisesti ja monipuolisesti eri kanavia käyttäen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 toimeenpano

Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 sisällöstä viestitään ja suunnitelman strategisuutta sekä ohjelman ohjausvaikutusta vahvistetaan Kainuun liiton strategian tavoitteiden mukaisesti.

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 toimeenpano ja ohjelmasta viestiminen. Toimintaympäristön muutosten ennakointi, arviointi ja seuranta eli ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen. EU:n aluekehitysrahoituksen ja kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävän viranomaisten tehtävät.	Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 strategisuuden ja ohjausvaikutuksen vahvistaminen. Ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen edunajamisen tueksi.	Julkaisu maakuntaohjelmasta ja muu tiedotusmateriaalit valmistuvat. Strategisesti merkittävien hankkeiden rahoitus ja käynnistyminen.

Taulukko 1. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit.

Investointien saamisen vauhdittaminen

Kainuun investointistrategian toteutus etenee tuloksellisesti, laajassa yhteistyössä niin, että alueen strategiset toimijat ovat sitoutuneita toteutukseen ja heillä on selkeät roolit ja vastuut.

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kainuun investointistrategian toteutus	Investointistrategian tuloksellinen toteutus alueen toimijoiden kanssa. Toimijoiden vastuut, roolit ja kumppanuudet toimivat ja tukevat tuloksellisuutta.	Kainuun liiton rooli investointien edistämisessä ja yhteistyössä on organisoitu.

Taulukko 2. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; investointien saamisen vauhdittaminen

Klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Tehostetaan Kainuun liiton strategian 2024–2029 mukaisesti klusteriyhteistyötä Kainuun kärkialueiden (matkailu, kaivos- ja kemianteollisuus, biotalous ja teknologiateollisuus) sekä hyvinvointi- ja osaavan työvoiman saatavuuden yhteistyön kehittämisessä. Klustereiden toimintaa tukevat erilaiset yhteistyöryhmät ja foorumit.

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Klusteri- ja toimialayhteistyön tehostaminen. Yhteistyöryhmien uudelleen järjestäytyminen ja tarkoituksenmukainen toiminta.	Klusteri- ja toimialayhteistyön tuloksellisuuden ja strategisuuden vahvistaminen.	Yhteistyöryhmät toimivat tuloksellisesti. Kainuun liiton koordinoimien klusteriryhmien toiminnan strategisuus vahvistuu. Uusien kehittämistoimien liikkeelle saaminen.

Taulukko 3. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Rahoitetaan vaikuttavasti maakuntaohjelmaa toteuttavia hankkeita

Rahoitetaan Kainuun maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisia ja Kainuun tilannekuvan edellyttämiä tuloksellisia ja vaikuttavia hankkeita. Tiivistetään välittävän viranomaisen yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liittojen sekä Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen ja sen Kainuun toimipisteen kanssa. Toteutetaan hankerahoitusta niin, että saadaan vaikuttavia ohjelmien mukaisia hankkeita sekä uusia hanketoimijoita rahoituksen piiriin.

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
EAKR, JTF ja kansallisen aluekehitysrahoituksen kohdentaminen vaikuttaviin hankkeisiin. Rahoitetaan uusia hanketoimijoita.	Toteutetaan yhteistyössä elinvoimakeskuksen kanssa onnistuneita JTF-, EAKR- ja kansallisen rahoituksen rahoitushakua sekä rahoitetaan vaikuttavia ohjelman mukaisia hankkeita.	Kainuun liiton JTF ja EAKR haut käytettävissä olevan rahoituksen mukaan sekä vaikuttavat rahoitetut JTF-, EAKR- ja kansallisen rahoituksen hankkeet. Hakujen määräksi EAKR kaksi (1-2) ja yksi JTF-haku vuonna 2026.

Taulukko 4. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; maakuntaohjelmaa vaikuttavasti toteuttavien hankkeiden rahoittaminen

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen hallinnointi

Kainuun liitto toimii työ- ja elinkeinoministeriön mandaatilla Kainuuseen kohdennetun EU:n aluekehitysrahoituksen (EAKR ja JTF) sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävänä viranomaisena.

Kainuulle on osoitettu Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan (AURA) -ohjelmasta (EU ja valtio yhteensä) n. 60,3 milj. euroa sekä ESR-rahoitusta 36,7 milj. euroa ja JTF (oikeudenmukainen siirtymä) -rahoitusta 14,9 milj. euroa. Lisäksi ohjelmassa edellytetään muuta julkista (laskennallista kuntarahoitusta) rahoitusta 13,8 milj. euroa. Vuoden 2026 aikana toteutuva ohjelmanmuutos leikkaa alkuperäisestä alueelle osoitetusta EU-tuesta huomattavan osan. Ohjelmanmuutoksen myötä AURA-ohjelmasta uudelleen allokoit, puolustusteollisuuden tuotannon vahvistamiseen ja liikkuvuuden varmistamiseen, suunnatut varat tullaan ohjaamaan hankkeisiin kahden uuden valtakunnallisen toimintalinjan kautta.

Vuonna 2026 Kainuulle kohdennettua EAKR+valtio tukea on yhteensä käytettävissä 4,022 milj. euroa ja JTF+valtio -tukea 0,934 milj. euroa. ESR++valtio -tukea maakunnan käytettävissä on vuodelle 2026 3,165 milj. euroa. Vuonna 2025 Kainuulle osoitettua EU+valtion tuki oli yhteensä 14,860 milj. euroa.

Kainuuseen kohdennetusta EAKR- ja JTF-rahoituksen jaosta alueen rahoittajien kesken Kainuun maakunnan yhteistyöryhmä tekee vuosittain alueellisen rahoituspäätöksen (EU+valtio myöntämisvaltuudet). Rahoituksen jako neuvotellaan Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä alueen kehittämistoimien rahoitustarpeiden mukaisesti. ELY-keskusten lakatessa toisen rahoittajana vuoden 2026 alusta toimii Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskus. Kainuun EAKR ja JTF rahoituskehys jakaantuu karkeasti ottaen puoleksi Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY:n välillä.

3.1.2 Alueidenkäytön vastuualue

Vastuualueen tehtävät

Alueidenkäytön lakisäateisiin (mm. Alueidenkäyttölaki) tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoitus, maakuntakaavojen ajan tasalla pitäminen ja maakuntakaavoituksen kehittäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoituksen edellyttämä alueidenkäytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta. Alueidenkäyttö edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Saavutettavuuteen ja liikennejärjestelmätyöhön kuuluu keskeisenä osana yhteistyö eri tahojen kanssa ja vaikuttaminen liikennejärjestelmää koskevaan päätöksentekoon.

Alueidenkäytön tehtäväalueeseen kuuluvat myös luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyön edistäminen sekä suunnittelun yhteensovittaminen maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Alueidenkäytön tehtäväalana ovat muun muassa maankäyttö, aluerakenne, energia, liikenne, luonnonvarat, ympäristö ja vaikutusten arviointi sekä näiden toimialavastuu asiantuntemuksen, lausuntojen, yhteistyön ja edunvalvonnan kautta. Alueidenkäyttö vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja erityisesti Pohjois-Suomen, -Ruotsin ja -Norjan alueiden liikenne- ja logistiikka-asioihin liittyvästä yhteistyöstä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Suunnittelu

Suunnittelun painopisteenä on maakuntakaavan tarkistamisen käynnistäminen mm. lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten tuomien tarpeiden osalta. Osallistutaan aktiivisesti valtakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön ja -suunnitteluun sekä alueidenkäytön suunnittelua koskevien säädösten valmisteluun, joita uudistetaan 2023–2026 aikana.

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Maakuntakaavoitus	Maakuntakaavan tarkistamisen käynnistäminen.	Toteutuu / ei toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti
Kansainvälinen, valtakunnallinen, suur-aluekohtainen ja maakunnallinen liikennejärjestelmä-suunnittelu	Osallistuminen aktiivisesti erityisesti valtakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön ja -suunnitteluun.	Toteutuu / ei toteudu suunnitellusti

Taulukko 5. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; suunnittelu

Toimeenpano

Toimeenpanon painopisteenä on erityisesti vuonna 2025 valmistuneen Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman toimeenpanon edistäminen. Toimeenpanoa ovat maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnittelun toteutumisen seuranta, erilaiset toteutumista edistävät liiton toimenpiteet (lausunnot) sekä toteutumista palvelevat hankkeet. Tärkeää on myös tiedon jakaminen

maakuntakaavan osallisille sekä muille keskeisille tahoille. Yhteistyöllä ja edunajamisella keskitetään edistämään Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden paranemista sekä matka- ja kuljetusketjujen sujuvuutta sekä muita maakuntavaltuuston ja -hallituksen asettamia maakunnan, saavutettavuuden ja aluesuunnittelun tavoitteita. Päämäärien saavuttamiseksi yhteistyötä tehdään niin alueellisella, ylimaakunnallisella, valtakunnallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Keskeisiä liikennejärjestelmätöiden yhteistyömuotoja ovat:

- Kainuun maakunnallinen liikennejärjestelmätyö (ml. liikennejärjestelmätyöryhmän toiminta)
- Itäisen ja Pohjois-Suomen maakuntien ylimaakunnallinen liikennejärjestelmäyhteistyö
- Viitoskäytäväyhteistyö (vt 5/Savon rata) sekä vt 6 Niika-yhteistyö, vt 22 OuKa/Tervantie ry -yhteistyö
- Yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa
- Pohjois-Ruotsin, -Norjan ja -Suomen välinen alueellinen liikenneyhteistyö
- Tehtävää palveleviin hankkeisiin osallistuminen

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutuksen seuranta ja edistäminen	Sidosryhmäyhteistyö ja osallistuminen liikenteen ja saavutettavuuden, aluesuunnittelun, ympäristön ja uusiutuvan energian verkostoihin ja hankkeisiin.	Toteutuu/ ei toteudu
Maakuntakaavoituksen kehittäminen sekä maakuntakaavan toteutuksen seuranta ja edistäminen	Liikennejärjestelmätyöryhmän toiminnan kehittämisen käynnistäminen.	
	Kuntakierros.	
	Lausuntojen antaminen määräajassa.	
	Vastuualueen paikkatietotyö, viestintä ja vaikutusten arviointi sekä niiden kehittäminen	

Taulukko 6. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; toimeenpano

3.1.3 Hallintopalvelujen vastuualue

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalvelut keskittyvät vastuualueiden ja hallinnon tukipalvelujen järjestämiseen, joihin sisältyy luottamushenkilöhallinto ja viraston toimintaedellytykset. Hallintopalvelujen vastuualueen palvelut varmistavat viraston toiminnan sujuvuuden monenlaisten tehtävien osalta.

Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan

- asiakirja- ja kokoushallinta, kirjaamotoiminta ja arkistointi
- talousarvio, taloussuunnittelu, talouden seuranta ja tilinpäätös
- henkilöstöhallinto palkanmaksua lukuun ottamatta
- matka- ja majoitusvaraukset
- hankinta- ja sopimusasiat
- viraston toimitila-asiat
- ICT-, tietosuoja- ja tietoturva

- viestinnän ja markkinoinnin koordinointi
- hankerahoituksiin liittyvät maksatukset ja muut tehtävät
- Kainuun tietohallinto Kajaanin kaupunkia lukuun ottamatta

Hallintopalvelujen vastuualueen määrärahoihin sisältyy hallinnon ja viestinnän (markkinoinnin) lisäksi Kainuun liiton yleiskuluja, kuten Kainuun liiton luottamushenkilöhallinto, toimitilojen vuokrat ja muut kiinteistökulut, ICT- ja talous- ja palkkahallintopalveluiden kulut sekä työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon yleiskulut.

Talous- ja palkkahallinnon palvelut Kainuun liitto ostaa Monetra Oulu Oy:ltä.

Perustietotekniikkapalvelut siirtyvät Lounea Yritysratkaisut Oy:lle loppukäyttäjäpalvelujen osalta vuodenvaihteessa 2025–2026, sekä konesali- ja kapasiteettipalvelujen osalta helmikuun 2026 loppuun mennessä.

Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Vakiinnuttaa hallintopalveluiden tiimin toiminta ja työrauha tukemalla henkilöstön pysyvyyttä ja työhyvinvointia.	Prosessien selkiyttäminen, dokumentointi ja kriittisten toimien sijaisjärjestelyt. Työajan hallinta.	Toteutunut / ei toteutunut. Henkilöstön pysyvyysaste. Työperäisten sairauspoissaolojen vähentyminen. Kyllä / ei
Uuden perustietotekniikkapalveluntarjoajan palvelujen vakiinnuttaminen ja laadun varmistaminen.	ICT-palvelujen laadun varmistaminen ja kehittäminen.	Palvelu on toteutunut sopimuksen mukaisesti. Kyllä / ei Loppukäyttäjätyytyväisyys.
Asianhallintaprosessin sähköistäminen	Sähköisen arkiston käyttöön-otto	Toteutunut / ei toteutunut

Taulukko 7. Hallintopalvelujen vastuualueen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi perustuu Kainuun liiton perussopimukseen. Maakuntavaltuusto koostuu jäsenkuntien valtuutetuista ja maakuntavaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Muita toimielimiä ovat maakuntahallitus, maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö (MYRS) sekä tarkastuslautakunta.

Hallintopalvelujen vastuualue vastaa toimielinten toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta. Luottamushenkilöpalvelut pyritään tarjoamaan tehokkaina ja sujuvina. Vuoden 2026 tavoitteena on kokousprosessien sujuvoittaminen sähköisten palveluiden avulla.

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen maakuntavaltuuston uudet varsinaiset jäsenet aloittavat toimikautensa syksyllä 2025. Vuoden 2026 tavoitteena on kehittää sähköisiä palveluja siten, että ne tukevat entistä paremmin luottamushenkilöiden työtä.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kokoushallinnan sähköistäminen	Sähköinen kokoushallinta käytössä kaikissa toimielimissä.	Toteutunut / ei toteutunut
Sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto.	Sähköiset lomakkeet luottamushenkilöiden asiointiin (ansionmenetykset, henkilö- ym. tietolomakkeet)	Toteutunut / ei toteutunut

Taulukko 8. Hallintopalvelujen tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; luottamushenkilöhallinto

Kainuun valmiusfoorumi

Valmiusfoorumi on Kainuussa toimiva alueellisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kainuun valmiusfoorumin vetovastuu on Kainuun liitolla ja puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Kainuun hyvinvointialueen vetämänä toimii valmiusfoorumin sihteeristö, joka valmistelee foorumin asiat.

Valmiusfoorumi toimii oman monivuotisen toimintasuunnitelmansa mukaisesti. Valmiusfoorumin yhteistoimintamalli kokoaa yhteen Kainuussa toimivat turvallisuusviranomaiset, kunnat, elinkeinoelämän ja vapaaehtoissektorin.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun alueellinen varautuminen	Kainuun valmiusfoorumin ja sen sihteeristön aktiivinen toiminta	Valmiusharjoitukset, tilaisuudet ja koulutukset Kainuussa
Alueellinen riskiarviointi (valmiusfoorumi)	Kainuun alueellinen riskiarviointi toimii valmiusfoorumin toiminnan suunnittelun perustana	Toimintasuunnitelman valmistuminen ja toimenpiteiden käynnistyminen

Taulukko 9. Kainuun valmiusfoorumin painopisteet ja mittarit

3.1.4 Viestintä, markkinointi ja mainetyö

Kainuun liiton viestintä

Vuonna 2026 pyritään vahvistamaan ja vakiinnuttamaan olemassa olevat käytänteet ja saamaan suurimmat viestintää ohjaavat asiakirjat valmiiksi, mukaan lukien viestinnän strategia. Viestintä jatkaa maakunnan liiton asiantuntijatyön ja henkilöstön asiantuntijaprofiilien rakentamisen tukemista vaikuttavuutta korostaen. Kainuun-tason viestinnässä panostetaan myös viestintävastuun hajauttamiseen maakunnan sisällä sekä yhteisöllisen viestinnän kehittämiseen sidosryhmien kesken. Kainuun julkisviestijät-ryhmän työn eteenpäin vieminen on myös yhtenä kehittämisen kohteena.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Viestinnän infrastruktuurin kehittäminen	Viestintästrategia tehtynä & sosiaalisen median ohjeistus tehtynä	Tehty / ei tehty
Kainuu-viestinnän hajauttaminen	Viestintävastuun jakaminen ja systeemin luominen yhteisölliseen viestintään Kainuu-kanavissa	Kainuu-kanavien sisällön-tuotanto eri lähteistä
Kainuun liiton asiantuntijatyön profilointi	Asialle avoimen henkilöstön tukeminen ja kouluttaminen oman asiantuntijaprofiilin rakentamisessa	Näkyvyys mediassa, julkaisujen määrä, organisaation sisäinen keskustelu
Kainuun julkisviestijät ryhmän kehittäminen	Toimintamallin luominen ja vaikiinnuttaminen	Sisäinen arviointi

Taulukko 10. Kainuun liiton viestinnän tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit

Markkinointi ja maine

Kainuun liiton markkinointi- ja maineessä panostetaan resurssiviisaaseen toimintaan. Kainuun liitto toimii mahdollistajana ja tukijana mm. erilaisilla messuilla. Maineessä panostetaan maakunnan sisäisen keskustelukulttuurin kehittämiseen ja kainuulaisen identiteetin tukemiseen. Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuosi huomioidaan mm. yhteistyössä kulttuuritoimijoiden ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Keskustelukulttuurin kehittäminen maakunnan sisällä	Positiivisuuden ja maakunnallisen identiteetin kehittyminen	Mainetiimin arviointi, sidosryhmäkeskustelut
Oulu 2026 yhteistyö	Kainuun esittely Oulu 2026 viitekehyksessä	Sisäiset keskustelut mm. maakunnan mainetiimin ja julkisviestijöiden keskuudessa
Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukainen projekti- ja AV-tuen myöntäminen	Tuen kohdistaminen Kainuun maineeseen ja aluemarkkinoinnin tavoitteiden mukaisesti	Maineitä edistäviin hankkeisiin myönnetyn tuen määrä sekä hankkeiden tuottama ja todentama näkyvyys Kainuulle

Taulukko 11. Maineen ja aluemarkkinoinnin tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit

.1.5 Edunajaminen ja yhteistyö

Edunajamisen kärkihankkeet

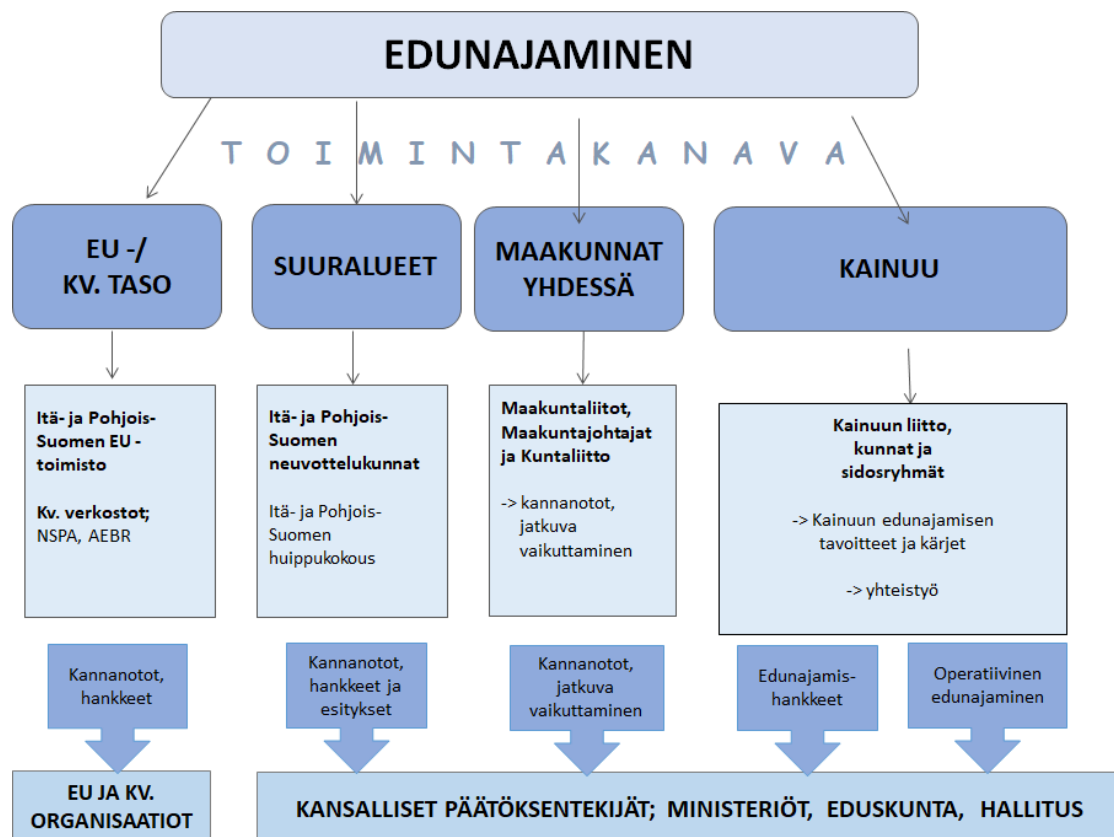
Keskeinen päämäärä Kainuun edunajamisessa on koko maakunnan mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen sekä kunkin kunnan ja alueen omien vahvuuksien tunnistaminen. Edunajamisen tehtäväalue perustuu Kainuun liiton perussopimukseen ja maakuntien keskinäisiin sopimuksiin mm. suuralueyhteistyöstä. Alueellinen yhteistyö on lisäksi aluekehityslainsäädännössä määritelty maakunnan liittojen tehtävä.

Henkilötason yhteyksien luominen ja ylläpitäminen sekä Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen (esimerkiksi media, poliitikot, edunajamisjärjestöt ja johtava virkahenkilöstö) järjestäminen ovat vaikuttamisessa keskeinen toimintamuoto. Yhteydenpitoa EU:n tason päättäjiin ylläpidetään määrätietoisesti.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kainuun tavoitteellinen edunajaminen ja vaikuttaminen	Henkilötason yhteyksien ja Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen ja henkilökontaktien lisääminen	Vaikuttajavierailujen määrä Kainuuseen Vaikuttajavierailut Brysseliin

Taulukko 12. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; edunajamisen kärkihankkeet

Kuva 4. Edunajamisen toimintamalli ja kohteet

Valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Aluekehityslain (756/2021, 18 §) mukaan maakuntien liitot voivat sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on lakisääteisten tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista. Laki ei määrittele kiinteitä yhteistyöalueita. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen maakuntien yhteistyö (suuralueet). Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakuntaa muodostavat yhteisen NUTS2-alueen sekä neuvottelukunnan.

Kainuu toimii em. alueiden neuvottelukunnissa ja edistää aktiivisesti Itä- ja Pohjois-Suomen suuralueen yhteistyötä. Liikenneasioissa yhteistyötä tehdään molempien suuralueiden kanssa sekä ylimaakunnallisissa konsortioissa. Matkailun osalta Kainuu liitto on mukana edistämässä Itäisen Suomen suuralueyhteistyötä Visit Finlandin kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Maakunnallinen poliittinen edunajaminen	Painopisteenä on vaikuttaa hallituksen ohjelman toteutukseen tukemaan Kainuun sekä yhteistyöalueiden tavoitteita	Toteutuneet hallituksen ja EU:n Kainuulle myönteiset toimenpiteet

Taulukko 13. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Kainuun maakuntahallituksen (laajennettu kokoonpano) kokouksissa käsitellään ja linjataan Kainuun kannalta keskeisten lainsäädäntöhankkeisiin, budjettipäätöksiin sekä valtakunnallisiin ja EU-tason prosesseihin vaikuttamista. Kainuun liitto antaa tarpeenmukaiset lausunnot ja kannanotot, joiden valmistelussa ollaan tarvittaessa yhteistyössä jäsenkuntien, sidosryhmien ja muiden maakuntien kanssa.

Kainuun liitto päivittäessään Kainuun edunajamisen linjaukset ja kärkihankkeet sekä maakunnalliset liikenneinfratarpeet kuulee jäsenkuntia ja maakunnallisia sidosryhmiä. Edunvalvonta valtakunnan politiikkaan ja lainsäädäntötyöhön toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Kainuun ja koko Oulun vaalipiirin kansanedustajien sekä erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomesta valittujen Euroopan parlamentin jäsenten kanssa. Operatiivista edunajamista toteutetaan mahdollisimman ketterällä toimintamallilla sekä reaktiivisesti että ennakkoivasti tarpeen mukaan sekä kuntien että eri järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Edunajamisen valmistelu ja yhteistyö maakunnassa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa yhteistyö ja vuorovaikutus operatiivisessa edunajamisessa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien palaute onnistumisesta
Kainuun intressien mukainen vaikuttaminen päätöksentekoon	Budjettiesitysten ja investointihankkeiden aktiivinen edistäminen	Myönteiset budjettihankkeet ja rahoitusratkaisut

Taulukko 14. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Maakuntaohjelma on lakisääteinen aluekehitysohjelma, jota toteutetaan laajan ratkaisukeskeisen kehittämisysteistyön kautta. Yhteistyötä tehdään maakunnan sisällä, maakuntien välillä sekä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Keskeinen osa vuoden 2026 yhteistyötä on valtioneuvoston kanssa käytävä (ALKE) keskusteluprosessi ja siinä sovittavat toimenpiteet Kainuun kehittämiseksi. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa 2025–2026 määritellään keskeisiksi isoiksi kehittämisteemoiksi: 1. osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen, 2. investointien edistäminen sekä 3. Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden sekä infrastruktuurin kehittäminen. Kaikkiin näihin kohdennetaan oikein ajoitettuja ja kohdennettuja edunajamisen toimenpiteitä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Edunajamisen toimintatapojen kehittäminen ja tuloksellinen vaikuttaminen Kainuun kannalta kriittisiin edunajamisen kohteisiin	Oikea-aikainen, oikein kohdennettu ja tuloksellinen vaikuttaminen Kainuun energiainfrastruktuurin, osaavan työvoiman riittävyyttä sekä investointien ja saavutettavuuden edistämistä koskevaan päätöksentekoon	Edunajamisen em. teemoihin liittyvissä substanssikohteissa saavutetaan Kainuun kannalta optimaalisia tuloksia

Taulukko 15. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Edunvalvonta liikenneasioissa

Maakuntaohjelman lisäksi Kainuun liikennejärjestelmän kehittämistä on linjattu Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmalla.

Liikenneasioiden edunajamisen kärki kohdistuu maan tulevan hallituksen ohjelman vaikuttamisen tavoitteisiin sekä Valtion väyläverkon investintiohjelman, suunnitteluohjelman ja perussuunnitelman valmisteluun osallistumiseen. Liikennejärjestelmätyössä muuttunut toimintaympäristön tilanne tulee huomioida ottamalla huomioon erityisesti Kainuun kytkeytyminen pohjoisen kansainväliseen liikenneverkkoon sekä vientikuljetusten, huoltovarmuuden, sotilaallisen liikkuvuuden ja investointien näkökulmat. Vähäliikenteisten väylien kuljetusten arvoketjut tulee ottaa huomioon Traficomin analyysimallissa ja laajentaa hankkeiden kannattavuusarviointien perusteita.

Liikennesuunnittelussa ja väylähankkeiden edistämisessä tarvitaan vaikuttavaa yhteistyötä ja edunvalvontaa, jota toteutetaan useissa eri yhteistyökokoonpanoissa. Keskeiset foorumit ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen neuvottelukunnat; muita yhteistyörakenteita, joissa Kainuu on mukana, ovat mm. Kainuun liikennejärjestelmätyöryhmä (Kainuun liiton koordinoima), Vt 22 Ouka/Tervan tie ry, Viitoskäytäväyhteistyö (Vt 5/Savon rata), Viitostie ry, Vt 6 Niika-yhteistyö, Pohjois-Ruotsin, Pohjois-Norjan ja Pohjois-Suomen alueellinen liikenneyhteistyö, Nopeat itäradat neuvottelukunta ja Itärata-yhteistyö, yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Elinvoimakeskukset sekä Valtion lupa- ja valvontavirasto) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kainuun ulkoinen saavutettavuus	Valmistautuminen seuraavan hallituksen ohjelmaan vaikuttamiseen.	Kainuulle myönteiset saavutettavuuden kirjaukset suuralueiden yhteisissä vaikuttamisen tavoitteissa.
Kainuun saavutettavuus	Matka- ja kuljetusketjujen sujuvuus ja toimintavarmuus paranevat	Matkaketjuja ja logistiikkaa koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet

Taulukko 16. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; edunvalvonta liikenneasi-
oissa

3.1.6 Kansainvälinen toiminta

Maakunnan liittojen rooli Suomen virallisena aluetason toimijana kansainvälisessä yhteistyössä perustuu siihen, että Suomi on antanut sitoumuksen Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaan, ja alueellisen itsehallinnon julistukseen. Kainuun liiton toiminta nojaa Lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021). Keskeisiä tehtäviä ovat EU-varojen välittävän viranomaisen asema sekä mahdollisuus toimia EU:n alueiden välisen yhteistyön ohjelmien osapuolena. Perussopimuksensa mukaan Kainuun liiton tehtävänä on ajaa maakunnan etua myös Euroopan politiikan tasolla. Kainuun liiton kansainvälinen alueyhteistyö perustuu alueiden välisiin sopimuksiin (mm. yhteinen edunvalvonta Brysselissä) ja vakiintuneisiin verkostoihin.

Yhteistyön suunnat

Kainuun liiton keskeiset kansainväliset yhteistyösuunnat ovat Euroopan unioni, eurooppalaiset alueet ja niiden eri verkostot, mm. Euroopan raja-alueiden liitto (Association of European Border Regions, AEBR) ja Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkosto (Northern Sparsely Populated Areas, NSPA). Yhteistyöalueina korostuvat Euroopan lisäksi pohjoisten alueiden yhteistyösuunnat, joista tärkeimpinä Pohjois-Ruotsi ja Pohjois-Norja.

Kainuun pysyvä edustus Brysselissä hoidetaan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kautta yhteistyössä seitsemän Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnan kesken. Kainuun liitto aktivoi kainuulaisten tahojen kansainvälistä toimintaa sekä osallistuu alueiden välisiin verkostoihin ja EU-toimiston ohjaukseen.

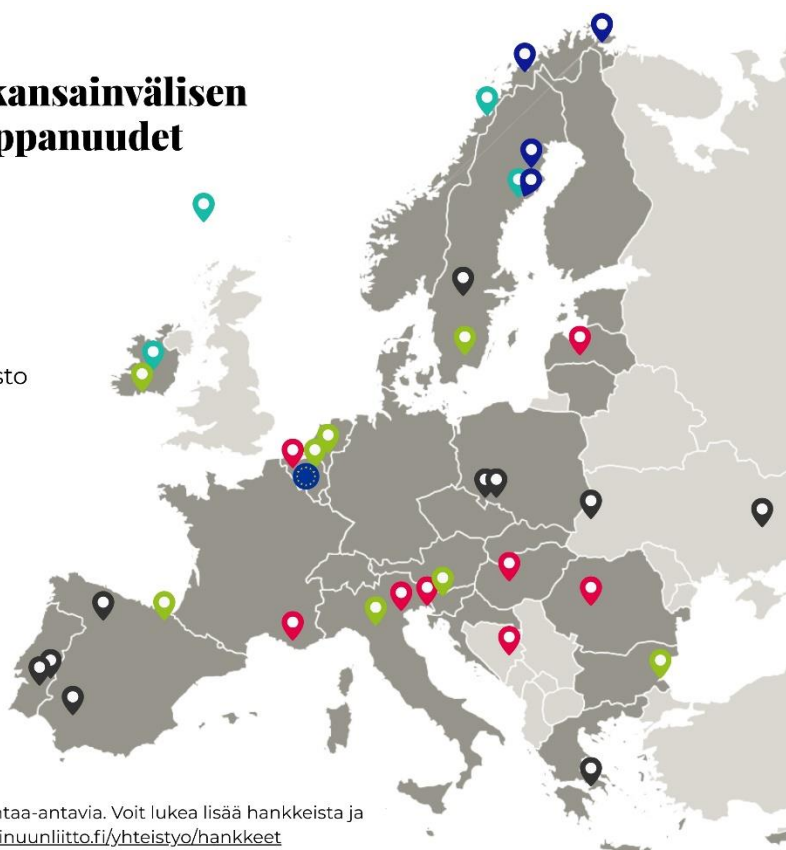
Kainuun liiton kansainvälisen toiminnan kumppanuudet 2026

Bryssel

- Eu-instituutiot, Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto

Kansainväliset hankepartnerit

- CHERRY
- EMRIE
- New North
- N-LiTe
- ZCI

HUOM: karttamerkinnot ovat suuntaa-antavia. Voit lukea lisää hankkeista ja niiden partnereista osoitteessa: kainuunliitto.fi/yhteisty/hankkeet

Kuva 5. Kainuun liiton kansainväliset kumppanit 2026

Kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kainuun liiton edunajamiseen ja aluekehittämiseen liittyy vahva kansainvälinen ulottuvuus. Kainuun liitossa kansainvälisiä tehtäviä ja edunvalvontaa hoidetaan kaikilla vastuualueilla ja toimintaa johtaa maakuntajohtaja. Kansainvälisiin asioihin keskittyvän aluekehityspäällikön vetämänä toimii Kainuun liiton kv-tiimi, joka koordinoi kansainvälisiä tehtäviä liiton sisällä ja tarvittaessa Kainuun eri toimijoiden kesken.

Edunvalvonta Euroopan unionin kysymyksissä vuonna 2026 kohdistuu Euroopan komission työohjelman mukaisiin painopisteisiin ja EU:n vuosien 2028–2034 rahoituskehityksen valmisteluun. Alue- ja rakennepolitiikan uudistamisen seuranta ja edunajaminen EU:n ja kansallisella tasolla on keskeistä EU-toimiston työssä. Toisena kohteena ovat EU:n ilmasto-, ympäristö-, liikenne-, energia- ja metsäasiat Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien näkökulmasta. Edunajamisen kohteita laajennetaan tarpeen mukaan NATO-, puolustusteollisuus- ja turvallisuuskysymyksiin. Kainuun liitto edistää kainuulaisten yritysten mahdollisuuksia päästä mukaan NATO:n hankintoihin.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n päätöksenteossa.	Aktiivinen edunvalvonta EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja monivuotisen budjettiesityksen valmistelussa, liikenneverkkojen ja saavutettavuuden kehittämisessä, puolustusteollisuus- ja turvallisuuskysymyksissä, teollisuus-, ilmasto-, metsä-, ja maatalouspolitiikassa, digitaalisuudessa, TKI-asioissa sekä	EU:n politiikkoihin vaikuttamisen kannanotot ja vaikuttamisvierailut; Itä- ja Pohjois-Suomen näkökohtien huomioiminen EU:ssa.

	arktisissa kysymyksissä yhteistyössä EU-toimiston kanssa.	

Taulukko 17. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvassa yhteistyössä on tapahtunut viime vuosina suuria muutoksia. Maakuntien toimintaa linjaavat erityisesti EU:n, Suomen ulkoministeriön ja TEM:n linjaukset.

Pohjoisten alueiden yhteistyö on jatkunut Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisten alueiden kesken, mutta Barentsin yhteistyö päättyy vuoden 2025 aikana Suomen valtion ja Kainuun maakunnan osalta.

Kainuu liitettiin Interreg Auroran varsinaiseen ohjelma-alueeseen vuoden 2023 lopussa. Kainuun liitto jatkaa vuonna 2026 rahoitusmahdollisuuksista tiedottamista ja hanketoimijoiden aktivointia ohjelmarahoituksen hakemiseksi.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Kansainvälisten yhteistyörakenteiden hyödyntäminen.	Kv-toiminnan strateginen uudelleen suuntaaminen yhdessä verkostoon kuuluvien kumppaneiden kanssa.	Kainuun liiton kv-toiminnan päivitetty strategiset painotukset.

Taulukko 18. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

EU-tason verkostot

Kainuun liiton viralliseen rooliin kuuluvaa **EU-alueen sisäistä yhteistyötä** tehdään pääsääntöisesti eri **järjestöjen ja verkostojen** kautta.

Kainuun liitto toimii aktiivisesti seuraavissa kansainvälisissä verkostoissa:

- Pohjoiset harvaan asutut alueet (NSPA, Northern Sparsely Populated Areas)
- Euroopan alueiden tutkimus- ja innovaatioverkosto (ERRIN, European Regions' Research and Innovation Network)
- Maa- ja metsätalouteen sekä ruoantuotantoon liittyvä eurooppalainen alueiden verkosto (ERIAFF)
- Eurooppalaisten raja-alueiden liitto (AEBR, Association of European Border Regions)

Kainuun liitto on aktiivisesti mukana EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuuksissa (liikunnan ja urheilun TKI-toiminnan ClusSport, kaivos- ja akkuala sekä vesiala ja bioenergia). Kainuun liitto on mukana myös biotalouden TKI-toiminnan Berry+ EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuudessa. Lisäksi Kainuu on ollut mukana Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa eurooppalaisten alueiden Vanguard-aloitteessa, jossa kehitetään yritys- ja tutkimustoiminnan yhteistyötä. Itä- ja Pohjois-Suomi vetäytyy Vanguard-aloitteesta vuoden 2026 aikana.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Vaikuttaminen EU:n koheesiopolitiikkaan 2028–2034 ja monivuotisen rahoituskehysten valmisteluun. Itä-Suomen raja-alueiden huomiointi EU:n uudistaessa koheesiopolitiikkaansa.	V. 2025 valmistuneiden OECD-hankkeiden - NSPA-alueita koskevan tutkimusraportin ja itärajan siirtymästrategiahankkeen tulosten - hyödyntäminen kansallisessa ja EU-edunvalvonnassa yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa.	Käyttöön saadun uuden tiedon hyödyntäminen Kainuun edunajamisessa.

Taulukko 19. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; EU-tason verkostot

Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

Europe Direct -verkosto on EU:n komission ylläpitämä verkosto, jonka päätehtävä on välittää Euroopan valtioiden kansalaisille tietoa EU:sta. Tiedotuspisteitä on EU:n jäsenmaissa yli 400, ja komission viestinnän pääosasto koordinoi niiden toimintaa yhdessä jäsenmaiden edustustojen kanssa. Kainuun liitto on toiminut vuoden 2015 alusta lähtien Europe Direct -verkoston Kainuun tiedotuspisteen isäntäorganisaationa.

Europe Direct Kainuun tehtävänä on kansalaisviestintä EU-asioista ja erityisesti EU:n rahoitusohjelmiin liittyvä viestintä. EU-tiedotuspisteet toimivat unionin kaikkien toimielinten etäpisteinä. Ne täydentävät ja tukevat paikallistasolla komission edustustojen ja parlamentin tiedotustoimistojen työtä. Eurooppa -tiedotus on EU-toimielinten ja niiden toiminnan ymmärtämisen lisäksi erityisen tärkeää yhteiskunnallisen ja poliittisen keskustelun näkökulmasta osana demokraattista järjestystä, johon Euroopan valtiot ovat sitoutuneet mm. Euroopan ihmisoikeussopimuksen hyväksymisen kautta.

Lisäksi Kainuussa on tarvetta Eurooppa-tiedolle kansainvälisten EU-rahoitusohjelmien hyödyntämiseksi entistä paremmin. Europe Direct -tiedotuspisteet huomioivat kansalaisviestinnän, koulujen osallistamisen ja oppilaitosyhteistyön sekä yhteistyön muiden Euroopan laajuisten verkostojen kanssa.

Europe Direct -tiedotuspisteiden puiteohjelmakausi päättyy vuoden 2025 lopussa. Kainuun liitto on hakenut tiedotuspistettä uudelle kaudelle 2026–2030 ja hakukierroksen tulokset julkaistaan marraskuussa 2025. Uudet tiedotuspisteet aloittavat toimintansa 1.1.2026.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Europe Directin tiedotukselliset painopisteet	Euroopan komission painopisteet (Kainuulle relevantteja mm. vihreä ja digitaalinen siirtymä, kiertotalous, kriittiset mineraalit, TKI-toiminta, investoinnit ja kilpailukyky, turvallisuus, EU:n itärajan huomioiminen)	Julkaistut ajankoh- taisartikkelit, some- postaukset ja niiden kattavuus, järjestetyt tilaisuudet ja niihin osallistuneet henkilöt.

Taulukko 20. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

Kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen asema aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli mm. Interreg-ohjelmien toimeenpanossa. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Interreg Europe, Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA), Itämeren ohjelma (BSR) sekä Interreg Aurora. Kainuun liiton edustajat osallistuvat ohjelmien kansallisiin neuvoo-antaviin arviointiryhmiin, sekä tarkkailijajäseninä Interreg Auroran seuranta- ja hallintokomiteoihin.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Vaikuttaminen kansainvälisten rahoitusohjelmien valmisteluun ja osallistuminen rahoitusohjelmien toimeenpanoon.	Mukaanpääsy EU:n uusien rajat ylittävien rahoitusohjelmien valmisteluun.	Kainuu pääsee mukaan uusien, kansainvälisten EU-rahoitusohjelmien valmisteluun.
Kainuun aseman varmistaminen muuttuneessa toimintaympäristössä ja rahoitustilanteessa.	Kainuussa käytettävissä oleviin rahoitusohjelmiin perustuvan ohjelma- ja hankeyhteistyön jatkaminen.	Kainuulaisten toimijoiden saama rahoitus mm. Interreg Aurora-ohjelmasta.

Taulukko 21. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Kansainväliset hankkeet

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen asema aluetasoa edustavana toimijana, ja siten Kainuun liitto on mukana myös Interreg-ohjelmien hanketoittajana. Usein Kainuun liiton osallistuminen hankkeisiin on muiden kainuulaistoimijoiden kannalta välttämätöntä. Kainuun liitto verkostoituu ja osallistuu hankevalmisteluun aiheista, jotka tukevat maakuntaohjelman tavoitteita. Liiton talousarvioissa varaudutaan arviomäärärahalla näiden hankkeiden tarvitsemaan omarahoitukseen; rahoituksen toteutuma riippuu ratkaisevasti hankehauissa hyväksytyksi tulleiden hankkeiden määrästä.

Toiminnan painopisteet 2026

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Hanketoiminnan aktivoiminen Kainuussa	Kainuulaisten toimijoiden aktivoiminen EU:n erillisrahoituskanavien hyödyntämiseen mm. tiedotuksellisin keinoin. Yhtenä kanavana tähän toimii Europe Direct.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoittajien määrä
Rahoituksen saaneiden kv-hankkeiden toteutus	Aktiivinen osallistuminen Interreg Europe, Interreg NPA ja Interreg Aurora -rahoitteisiin hankkeisiin.	Hankesuunnitelmien ja Kainuun maakuntaohjelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen.

Taulukko 22. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit; kansainväliset hankkeet

3.1.7 Hankkeet

Kainuun liitto toteuttaa vuonna 2026 itse joko kokonaan tai osatoteuttajana strategisia maakuntaohjelman mukaisia kansainvälisiä ja kansallisia hankkeita elinkeinot ja aluekehitys- sekä alueidenkäyttö -vastuualueilla. Viidestä hankkeesta on olemassa rahoituspäättös ja niiden toteuttaminen jatkuu vuodelta 2025.

Northern Periphery and Arctic -ohjelmasta rahoitettavassa *Literary Tourism Immersive Technology Acceleration (N-Lite)* -hankkeessa kehitetään kirjallisuusmatkailua, erityisesti ottamalla käyttöön uusia teknologisia ratkaisuja. Hankkeen pääpartnerina toimii Western Development Commission Irlannista ja sen toteuttamisaika on 01.07.2023-30.06.2026. Hanke siis päättyy puolivälissä toimintavuotta.

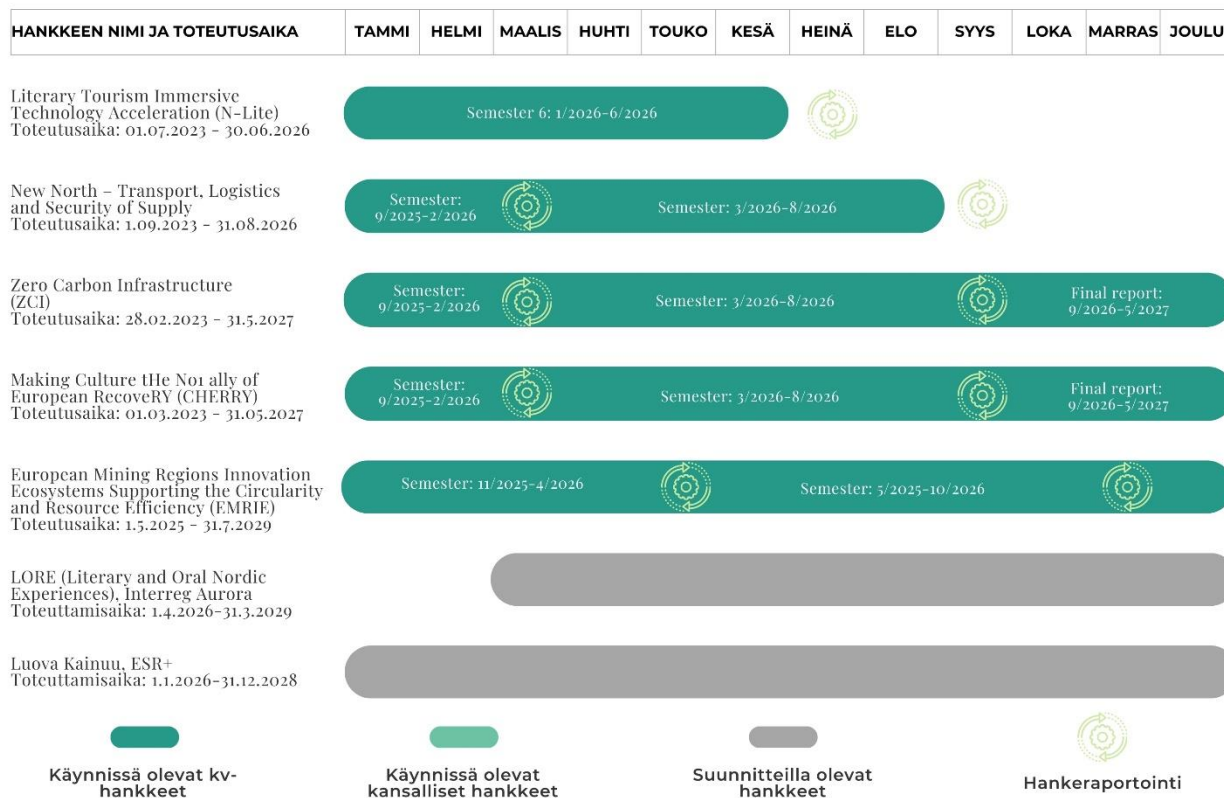
Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitettavassa *New North – Transport, Logistics and Security of Supply* -hankkeessa on tavoitteena vahvistaa alueiden välistä rajat ylittävää yhteistyötä ja luoda pohjaa jatkuvalle yhteistyölle ja järjestelmälliselle kehitystyölle sujuvan, turvallisen, toimivan ja kestäväen kehityksen varmistamiseksi rajat ylittävien kuljetusketjujen toiminnan ja saavutettavuuden osalta. Hankkeen pääpartnerina toimii Lapin liitto ja sen toteuttamisaika on 01.09.2023-31.08.2026. Hanke päättyy toimintavuoden aikana.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa *Zero Carbon Infrastructure (ZCI)* -hankkeessa etsitään tapoja luoda hiilivapaa liikenneinfrastruktuuri kahdeksalla hankkeeseen osallistuvalla alueella. Hankkeen pääpartnerina toimii County Administrative Board of Kronoberg Ruotsista ja sen toteuttamisaika on 28.02.2023-31.05.2027. Hankkeen aktiivisin toteuttamisvaihe (Core Phase) päättyy vuoden 2026 keväällä ja hankkeeseen käytettävä työaika vähenee.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa *Making Culture the No1 ally of European Recovery (CHERRY)* -hankkeessa tuetaan kulttuurin ja luovien alojen kykyä selviytyä COVID-kriisin jälkeen. Hankkeen pääpartnerina toimii Friuli Venezia Giulia Autonomous Region Italiasta ja sen toteuttamisaika on 01.03.2023-31.05.2027. Hankkeen aktiivisin toteuttamisvaihe (Core Phase) päättyy vuoden 2026 keväällä ja hankkeeseen käytettävä työaika vähenee.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa *European Mining Regions Innovation Ecosystems Supporting the Circularity and Resource Efficiency (EMRIE)* -hankkeessa edistetään turvattua ja kestäväää raaka-aineiden saantia eurooppalaisen teollisuuden ja yhteiskunnan käyttöön. Hankkumppanit edustavat eurooppalaisia alueita, joilla on kriittisiin raaka-aineisiin liittyvän CRMA-asetuksen kannalta arvokkaita varantoja. Hankkeen pääpartnerina toimii portugalilainen Commission for Regional Development and Coordination of the Alentejo ja sen toteuttamisaika on 1.5.2025-31.7.2029.

KAINUUN LIITON OMAT HANKKEET 2026

Kuva 6. Kainuun liiton omat hankkeet 2026

Kainuun liitto osallistuu yhteistyökumppanina uusiin kansainvälisiin ja maakunnallisiin aluekehityshankkeisiin, jotka tukevat Kainuun elinkeinojen kehitystä.

4 Talousarviotaulukot

4.1 Tuloslaskelma

KAINUUN LIITTO TULOSLASKELMA	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	2 617 121	2 669 463	2 722 852	2 722 852	2 722 852
Tuet ja avustukset	467 157	945 990	574 950	574 950	574 950
Muut toimintatuotot	145 374	116 200	135 000	135 000	135 000
TOIMINTATUOTOT	3 229 652	3 731 653	3 432 802	3 432 802	3 432 802
Henkilöstökulut	-1 901 988	-2 274 208	-2 200 785	-2 200 785	-2 200 785
Palvelujen ostot	-1 079 648	-1 151 245	-1 039 005	-996 505	-996 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 605	-26 000	-23 045	-23 045	-23 045
Avustukset	-122 094	-131 000	-28 000	-28 000	-28 000
Muut toimintakulut	-169 635	-149 200	-140 200	-141 200	-141 200
TOIMINTAKULUT	-3 302 970	-3 731 653	-3 431 035	-3 389 535	-3 389 535
TOIMINTAKATE	-73 319	0	1 767	43 267	43 267
Muut rahoitustuotot	61		0	0	0
Muut rahoituskulut	-20 251		-10 630	-10 630	-10 630
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-20 190		-10 630	-10 630	-10 630
VUOSIKATE	-93 509	0	-8 863	32 637	32 637
TILIKAUDEN TULOS	-93 509	0	-8 863	32 637	32 637
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	112 643				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	19 134	0	-8 863	32 637	32 637

Taulukko 23. Tuloslaskelma

4.2 Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2026

JÄSENKUNTIEN MAKSULASKELMA VUODELLE 2026 v. 2024 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA								
Kunta	Asukasluku vuonna 2023	Asukasluku vuonna 2024	Maksuosuus vuonna 2023 euroa	Maksuosuus vuonna 2024 euroa	Maksuosuus vuonna 2025 euroa	Maksuosuus vuonna 2026 euroa	Muutos euroa	% koko maksu- osuudesta
Hyrynsalmi	2 063	2 002	78 563	77 711	78 482	80 052	1 570	2,87
Kajaani	36 513	36 433	1 340 349	1 347 026	1 389 189	1 416 972	27 784	52,32
Kuhmo	7 582	7 483	291 187	287 798	288 569	292 707	4 138	10,75
Paltamo	3 037	2 990	116 908	115 045	115 588	116 810	1 223	4,29
Puolanka	2 359	2 345	89 839	88 325	89 694	91 760	2 066	3,37
Ristijärvi	1 164	1 163	44 442	43 569	44 313	45 472	1 159	1,67
Sotkamo	10 274	10 185	380 071	384 250	390 809	398 353	7 544	14,63
Suomussalmi	7 172	7 038	275 762	273 397	272 819	275 280	2 461	10,11
Yhteensä	70 164	69 639	2 617 121	2 617 121	2 669 463	2 722 852		100,00

Taulukko 24. Jäsenkuntien maksuosuudet

4.3 Tuloslaskelmat vastuualueittain

ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Muut toimintatuotot	3 809	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	3 809	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-500 812	-536 225	-525 658	-525 658	-525 658
Palvelujen ostot	-239 672	-233 695	-191 900	-191 900	-191 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-809	-2 200	-4 595	-4 595	-4 595
Avustukset	-4 159	0	-3 000	-3 000	-3 000
Muut toimintakulut	-32 412	-5 000	-8 250	-8 250	-8 250
TOIMINTAKULUT	-777 865	-777 120	-733 403	-733 403	-733 403
TOIMINTAKATE	-774 056	-777 120	-733 403	-733 403	-733 403
TILIKAUDEN TULOS	-774 056	-777 120	-733 403	-733 403	-733 403

Taulukko 25. Tuloslaskelma, elinkeinot ja aluekehityksen -vastuualue

ALUEIDENKÄYTTÖ					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Muut toimintatuotot	483	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	483	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-287 535	-341 753	-335 018	-335 018	-335 018
Palvelujen ostot	-99 230	-93 382	-88 155	-88 155	-88 155
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 239	-4 300	-3 300	-3 300	-3 300
Muut toimintakulut	-1 147	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
TOIMINTAKULUT	-392 150	-442 735	-429 773	-429 773	-429 773
TOIMINTAKATE	-391 668	-442 735	-429 773	-429 773	-429 773
TILIKAUDEN TULOS	-391 668	-442 735	-429 773	-429 773	-429 773

Taulukko 26. Tuloslaskelma, alueidenkäytön vastuualue

HALLINTOPALVELUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuet ja avustukset	7 219	12 000	11 500	11 500	11 500
Muut toimintatuotot	129 579	116 200	135 000	135 000	135 000
TOIMINTATUOTOT	136 798	128 200	146 500	146 500	146 500
Henkilöstökulut	-632 281	-831 708	-797 508	-797 508	-797 508
Palvelujen ostot	-510 864	-487 480	-457 200	-463 200	-463 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 285	-19 500	-14 050	-14 050	-14 050
Avustukset	-5 292	-6 000	0	0	0
Muut toimintakulut	-125 693	-129 600	-117 800	-117 800	-117 800
TOIMINTAKULUT	-1 297 414	-1 474 288	-1 386 558	-1 392 558	-1 392 558
TOIMINTAKATE	-1 160 616	-1 346 088	-1 240 058	-1 246 058	-1 246 058
TILIKAUDEN TULOS	-1 160 616	-1 346 088	-1 240 058	-1 246 058	-1 246 058

Taulukko 27. Tuloslaskelma, hallintopalvelujen vastuualue

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	2 617 121	2 669 463	2 722 852	2 722 852	2 722 852
Muut toimintatuotot	6 000	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 623 121	2 669 463	2 722 852	2 722 852	2 722 852
Henkilöstökulut	-124 747	-172 000	-154 058	-154 058	-154 058
Palvelujen ostot	-123 689	-142 888	-191 950	-143 450	-143 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985	0	-1 000	-1 000	-1 000
Avustukset	-112 643	-125 000	-25 000	-25 000	-25 000
Muut toimintakulut	-7 411	-9 300	-8 500	-9 500	-9 500
TOIMINTAKULUT	-369 474	-449 188	-380 508	-333 008	-333 008
TOIMINTAKATE	2 253 647	2 220 275	2 342 344	2 389 844	2 389 844
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-20 251	0	-10 630	-10 630	-10 630
VUOSIKATE	2 233 395	2 220 275	2 331 714	2 379 214	2 379 214
TILIKAUDEN TULOS	2 233 395	2 220 275	2 331 714	2 379 214	2 379 214

Taulukko 28. Tuloslaskelma, luottamushenkilöhallinto

PROJEKTIT					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuet ja avustukset	346 999	850 933	480 000	480 000	480 000
Muut toimintatuotot	5 503	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	352 502	850 933	480 000	480 000	480 000
Henkilöstökulut	-282 915	-322 465	-316 092	-316 092	-316 092
Palvelujen ostot	-96 404	-180 800	-98 800	-98 800	-98 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-287	0	-100	-100	-100
Muut toimintakulut	-2 494	-2 000	-2 350	-2 350	-2 350
TOIMINTAKULUT	-382 100	-505 265	-417 342	-417 342	-417 342
TOIMINTAKATE	-29 598	345 668	62 658	62 658	62 658
TILIKAUDEN TULOS	-29 598	345 668	62 658	62 658	62 658

Taulukko 29. Tuloslaskelma, projektit

TEKNINEN TUKE	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tuet ja avustukset	96 703	83 057	83 450	83 450	83 450
TOIMINTATUOTOT	96 703	83 057	83 450	83 450	83 450
Henkilöstökulut	-86 777	-70 057	-72 450	-72 450	-72 450
Palvelujen ostot	-9 448	-13 000	-11 000	-11 000	-11 000
Muut toimintakulut	-478	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-96 703	-83 057	-83 450	-83 450	-83 450
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0

Taulukko 30. Tuloslaskelma, tekninen tuki

4.4 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-93 508,85	0	-8 863
Vuosikate	-93 508,85	0	-8 863
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00	0	0
Investointimenot	0,00	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot			
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHA- VIRTA	-93 508,85	0,00	-8 863,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-59 459,35	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-59 459,35	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-152 968,20	0	-8 863
Rahavarat kauden lopussa	2 231 140,19		
Rahavarat 1.1.	2 384 108,39	2 545 281	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	152 968,20	0,00	0,00

Taulukko 31. Rahoituslaskelma

5 Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2026

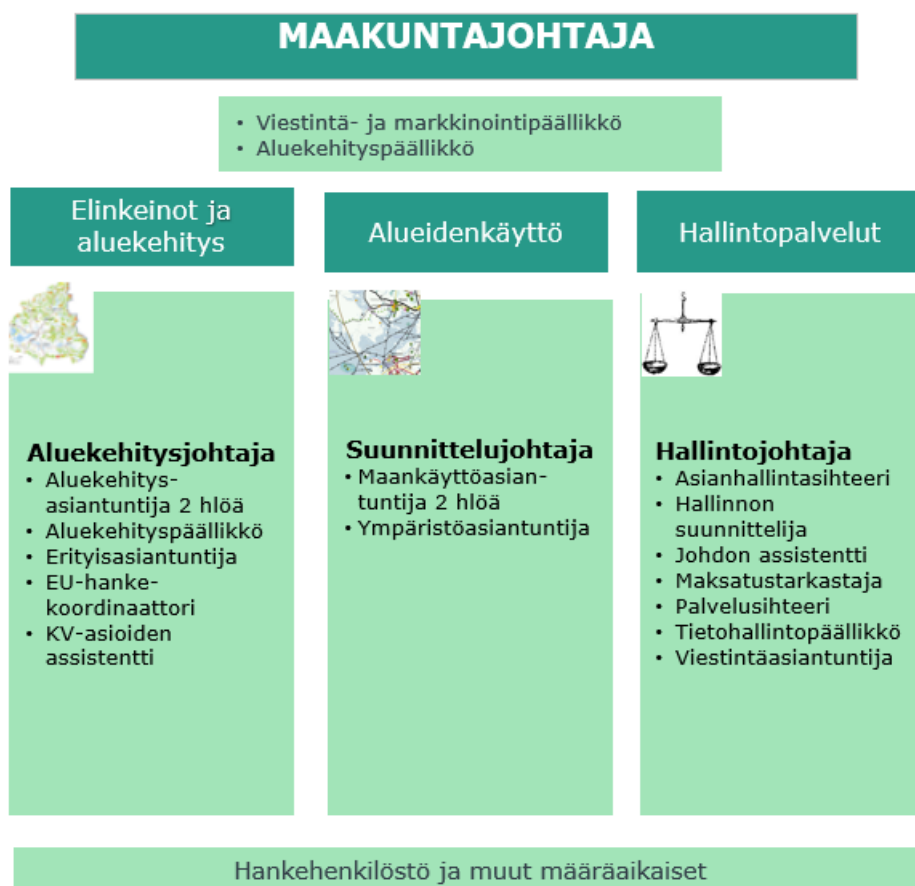
Kainuun liiton henkilöstö sijoittuu kolmelle vastuualueelle, joita ovat Elinkeinot ja aluekehitys, Alueidenkäyttö ja Hallintopalvelut. Vastuualueen johtaja toimii alueensa henkilöstön esihenkilönä ja vastaa alueensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kainuun liitossa työskentelee vuoden 2026 alussa 26 henkilöä. Näistä henkilöistä 22 työskentelee toistaiseksi voimassa olevassa virka- tai työsuhteessa.

Maakuntahallitus on linjannut kokouksessaan 22.08.2016 Kainuun liiton lyhyen ja pitkän tähtäimen henkilöstöpolitiikan. Kainuun liitto täyttää avoimeksi tulevat vakanssit omat tarpeensa huomioiden. Edellisivuosien tapaan vuonna 2026 tulee liitossa työskentelemään vakituisten henkilöiden lisäksi henkilöitä myös määräaikaisissa virka- ja työsuhteissa.

Hallintojohtajan viranhaltijavaihdosten vuoksi ei vuoden 2025 talousarvion henkilöstöhallinnon tehtäviä ole onnistuttu edistämään siinä määrin kuin suunnitteluvaiheessa oli ajateltu. Tämän vuoksi tehtäviä on siirretty vuodelle 2026.

Henkilöstöorganisaatio vuodelle 2026

Kuva 7. Henkilöstön jakautuminen vastuualueille

Henkilöstön jakaantuminen vastuualueille

Elinkeinot ja aluekehitys: 7 vakituista henkilöä ja 2–3 määräaikaista henkilöä

Alueidenkäyttö: 4 vakituista henkilöä, ei määräaikaisia henkilöitä

Hallintopalvelut: 11 vakituista henkilöä, ei määräaikaisia henkilöitä

Tehtävä	Painopiste 2026	Mittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen hyvällä tasolla/paraneminen	Nostetaan esille työhyvinvointia tukevia toimintoja vastuualueittain ja koko henkilöstön tasolla Työhyvinvointia tukevin toimintoina henkilöstölle tarjotaan edelleen hyvät työterveyspalvelut ja mahdollisuus kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelujen sekä lounasedun käyttöön ePassilla	Työhyvinvointiasioiden seuranta ja palaute erityisesti kehityskeskusteluissa sekä yleisillä keskusteluilla henkilöstökokouksissa
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimista sopiminen	Työhyvinvointikyselyn vastauksen mukaisten jatkotoimenpiteiden toteuttaminen (kysely toteutettu loppusyksyllä 2024) Työhyvinvointitoimintaan osallistuu aktiivisesti koko henkilöstö. Yhdessä sovitut kehittämistoimet toteutetaan sovituksessa aikataulussa. Koko henkilöstön kehittämissä päivän toteuttaminen säännöllisesti Työyhteisön kehittämissuunnitelman toteuttaminen (laadittu loppuvuonna 2024)	Linjatut toimenpiteet toteutuneet/ei toteutuneet Arvioidaan tavoitteiden toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa Kehittämissä päivien määrä Toteutettu
Johtamis- ja toimintaprosessien selkeyttäminen	Kainuun liiton organisaatiostrategian jalkauttaminen käytäntöön ja sovitujen prosessien toteutumisen seuranta	Tavoitteiden toteutumisesta arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa
Vapautuvat virat ja tehtäväjärjestelyt	Toimiva työnjako suhteessa Kainuun liitolle hyväksyttyihin tavoitteisiin Tehtäväkuvien päivittäminen Vapautuvien virkojen osalta selvitetään tehtävien uudelleenjärjestelytarve ottaen huomioon maakuntaohjelmassa linjatut kehittämissä painotukset	Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä sekä kehityskeskustelujen seurannassa Toteutettu

Taulukko 32. Henkilöstöhallinnon tehtävät, painopisteet 2026 ja mittarit

6 Talous- ja toimintasuunnitelmavuodet 2027–2028

Tehtävät ja toiminnan painopisteet suunnitelmavuosille

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeisiä tehtäviä ovat maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman (mukaan lukien älykäs erikoistuminen) toteutus, ennakkoinnin ja tilastoinnin koordinoiminen ja hyödyntäminen maakunnan suunnittelussa ja seurannassa sekä aluekehitysrahoituksen suuntaaminen vaikuttaviin hankkeisiin maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Vastuualueella on osaltaan myös edunajamiseen liittyviä tehtäviä, jotka liittyvät esimerkiksi aluekehitysrahoitukseen.

Vuosien 2027–2028 aikana Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen toimintaa ja tehtäviä suunnataan maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti, jatkaen edelleen kärkitoimialoihin ja älykään erikoistumisen tavoitteisiin panostamista. Tavoitteiden saavuttamiseksi vastuualue toimii laajassa yhteistyössä maakunnallisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Vuosina 2027–2028 vastuualueella valmistaudutaan myös uuteen EU-rahoitusohjelmakauteen.

Alueidenkäytön vastuualue

Maakuntakaavatyö

Alueidenkäytön vastuualueella suunnitelmavuosien 2027–2028 tavoitteena on viedä eteenpäin 2026 käynnistyvää maakuntakaavaprosessia maakuntahallituksen päättämien tavoitteiden mukaisesti. Varaudutaan muun muassa lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten tuomiin tarpeisiin maakuntakaavoituksessa.

Liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmätyön painopisteet suunnittelukaudella keskittyvät maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamiseen sekä maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimeenpanon edistämiseen.

Hallintopalvelujen vastuualue

Hallintopalvelujen vastuualueella suunnitelmavuosien 2027–2028 tavoitteena on kehittää tukipalvelutoimintoja entistä tehokkaampaan suuntaan hyödyntämällä mahdollisia uusia ohjelmistoja ja sovelluksia. Hallintopalvelujen tavoitteena on siirtyä kohti paperitonta toimistotyöskentelyä muun muassa sähköisen arkistoinnin myötä.

Suunnitelmakauden tavoitteena on saada kaikki päätöksenteon tuen prosessit sähköistettyä sähköisen kokoushallinnan, sähköisen asiointipalvelun ja sähköisten lomakkeiden avulla.

Muuta yleistä Kainuun liiton toimintaan liittyvää

KaiCell Fibers Oy

Kainuun liitto tukee Kainuun biotalouden kehittämistä yhdessä useiden yksityisten osakkaiden kanssa KaiCell Fibers Oy:ssä. Yhtiön tarkoitus on mahdollistaa sellutehdas Paltamoon. KaiCell -investointi on suurin Kainuuseen suunnitteilla oleva hanke ja sen työllisyys ja aluetalousvaikutukset ovat erityisen merkittävät. Kainuun liiton omistusosuus KaiCell Fibers Oy:stä on 12,48 %. Yhtiön ympäristölupa sai lainvoiman vuonna 2024. Maakuntahallitus seuraa hankkeen kehitystä ja valitsee liiton edustajat KaiCell Fibers Oy:n yhtiökokouksiin.

KAINUUN LIITTO